

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 02837

DOS ROYTE KAYLKHELE

Mark Twain

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פאר אונזערע קינדער

ביבליאטעק פאר קינדער און יוגנט

דאָס רויטע קיילבעלע

לויט מאַרק טוויין

איבערזעצט י. ל.

ניו-יאָרק, 1939
פאַרלאַג „אידישע שול“
3451 גאַילס פּל., סטודיאַ 1
בראָנקס, נ. י.

דאָס האָט געטראָפן אין דער צייט, ווען קראָמוועל האָט געהערשט איבער ענגלאַנד.

דער אָפיצער מעיפּייער האָט געדינט אין דער רעפּוב-ליקאנער אַרמיי. ער איז אינגאַנצן אַלט געווען דרייסיק יאָר, אָבער ער האָט זיך שוין געמאַכט אַ גרויסן נאַמען מיט זיין העלדישקייט. אַלע די, וואָס האָבן אים געקענט, האָבן אים געאַכט און ליב געהאַט, ווייל ער איז געווען פּונקט אַזוי איידל און גוטמוטיק ווי העלדיש.

מעיפּייער האָט געהאַט געלעבט צופרידן און גליקלעך מיט זיין ווייב און קינד. נאָר פּלוצלונג איז געקומען אַן אומגליק. עס איז געווען אַ ווינטער-אָוונט. אין דרויסן איז געווען פינסטער און ס'האַט געשאַטן אַ שניי. אין צימער איז געווען וואַרעם, אָבער ס'האַט דאָרטן געהערשט אַן אומעטיקע שטיל-קייט. דער אָפיצער און זיין פרוי זיינען געזעסן ביים ברע-נענדן קאַמין און האָבן געשוויגן. זיי האָבן שוין לאַנג וועגן אַלצדינג אָפּגערעדט, און איצט האָבן זיי שטילערהייט גע-וואַרט אויף דעם, וואָס דאָרף און מוז קומען. די יונגע פרוי האָט געוואוסט, אַז עס איז שוין ניט לאַנג פאַרבליבן צו וואַרטן. און זי פלעגט אויפציטערן יעדעס מאָל, ווען זי פלעגט זיך דערמאַנען וועגן דעם.

זיי האָבן געוואַרט אויף זייער זיבניעריק מיידעלע, עבין. זי האָט פאַר'ן גיין שלאָפן געדאַרפט אַראָפקומען זאָגן אירע עלטערן, אַ גוטע נאַכט און אַ קוש טאָן זיי.

— וויש אָפּ די טרערן — האָט דער אָפיצער געזאָגט צו

זיין פרוי — און ווייז איר א פריילעכן פנים. צוליב איר לאַמיר
א וויילע פאָרגעסן אונזער אומגליק.
— גוט, איך וועל די טרערן באַהאַלטן אין האַרצן, וואָס
איז צעריסן אויף שטיקער.
— זיי שטיל, אַט גייט זי.

עס האָט זיך געעפנט די טיר, און עס איז אַריינגעקומען
אין צימער אַ קליין מיידעלע מיט גרויסע בלויע אויגן און גע-
קרייזלטע בלאַנדע האַר. זי איז געווען אַנגעטאַן אין אַ לאַנג
ווייס נאַכטעמד. זי איז צוגעלאָפן צום טאַטן און האָט אים
אַ קוש געטאַן איין מאָל און נאָך אַמאָל.
— פאַפּאַ! — האָט זי אויסגערופן, — ווי קושסטו מיך
עפעס היינט? דו האָסט דאָך מיר שיר די האַר ניט אויס-
געריסן.

— זיי מוחל, פייגעלע מיינס! עס פאַרדריסט מיך זייער.
— יא, טאַקע, זיך פאַרדריסט?
דער טאַטע האָט פאַרשטעלט זיין פנים מיט די הענט און
זיך געמאַכט, ווי ער וויינט.
— וויין ניט, טאַטע! — האָט עבי געבעטן און אַראָפּגע-
צויגן דעם פאַפּאַס הענט פון פנים. אַבער זי האָט דערזען, אַז
דעם טאַטנס אויגן זיינען טרוקן.
— אַ, שלעכטער פאַ! — האָט זי אויסגערופן. — דו
האָסט מיך אָפּגענאַרט. דו האָסט גאָר ניט געוויינט; דו האָסט
זיך נאָר געמאַכט. וויל איך מיט דיר מער ניט שפּילן.
זי האָט געוואָלט אַראָפּשפּרינגען פון פאַטערס שוויס;
אַבער ער האָט זי אַרומגענומען, צוגעדריקט צו זיך און גע-
זאָגט:

— לויף ניט אַוועק. איך בין געווען אַ שלעכטער, אַבער
דו וועסט מיר מוחל זיין.

— אויב דו וועסט מיר דערציילן אַ מעשה, וועל איך דיר מוחל זיין.

— שאַ, שטיל! — האָט דער טאַטע אַרויסגערעדט.
די עלטערן האָבן אויפגעציטערט און זיך צוגעהערט. פון דרויסן האָבן זיך דערהערט טריט, וואָס זיינען אַלץ נעענטער צוגעקומען צום הויז. אָבער אַט זיינען זיי פאַרבייגעגאַנגען און זיך דערווייטערט. די עלטערן האָבן רואיקער אָפגעאַטעמט און דער פאַטער האָט געזאָגט:

— דו ווילסט אַ מעשה? גוט, איך וועל דיר דערציילן אַ שיינע און אַ פריילעכע מעשה.

— ניין, פאַפּא, דערצייל אַ שרעקלעכע מעשה.
— פאַרוואָס עפעס אַ שרעקלעכע? פאַרוואָס ניט קיין פריילעכע?

— די אַם מיינע האָט מיר געזאָגט, אַז מיט מענשן טרעפן אויך טרויעריקע און שרעקלעכע זאַכן. איז דאָס אמת?
די מאַמע האָט אַ זיפּן געטאַן, און דער טאַטע האָט געזאָגט:

— דאָס איז אמת. דאָס איז אַ ביטערער אמת, אָבער דאָס איז אַזוי.

— אויב אַזוי, — האָט עבי געזאָגט, — דערצייל טאַקע גאָר אַ שרעקלעכע מעשה; אַזאַ שרעקלעכע, אַז מ'זאָל צייטערן, ווען מ'הערט זי. און דו, מאַמע, קום אַהער און האַלט מיין האַנט. און אַז עס וועט ווערן גאָר שרעקלעך, וועל איך זיך צוטוליען צו דיר. און איצט, פאַפּא, הייב אָן.

— הער זיך נאָר צו, טאַכטער! אַמאָל זיינען געווען דריי אַפיצערן.

— איך ווייס, וואָס מיינט אַפיצערן. דו ביסט אויך אַן אַפיצער. דערצייל ווייטער.

— איינמאָל איז אין לאַנד געווען אַ מלחמה. האָבן די דריי
אָפּיצערן ניט אויסגעפּאָלגט אַ באַפעל פון זייער גענעראַל.

— וואָס מיינט דאָס אַ באַפעל ?

— דאָס מיינט, אַז די אָפּיצערן האָבן ניט געטאָן אַזוי, ווי
מ'האָט זיי געהייסן. דער גענעראַל האָט זיי געהייסן, זיי זאָלן
זיך שטעלן געגן דעם פיינט און אָפהאַלטן אים אַזוי לאַנג, ביז
די גאַנצע אַרמיי פון דעם גענעראַל וועט האָבן צייט אָפּצו-
טרעטן, און נאָכדעם זאָלן זיי אויך אָפּטרעטן. און די אָפּיצערן
האָבן אָנשטאַט דעם זיך אַרויפגעוואָרפן אויף דעם פיינט און
געקעמפט מיט אים אַזוי העלדיש, אַז יענער האָט ניט אויסגע-
האַלטן און איז אַנטלאָפן. און זיי האָבן צעשלאָגן דעם פיינט
און צעשטרייט אים אין אַלע זייטן. דער גענעראַל איז זייער
אינזעס געוואָרן אויף די אָפּיצערן פאַר דעם, וואָס זיי האָבן
אים ניט געפּאָלגט. ער האָט זיי געלויבט פאַר זייער העלדיש-
קייט, אָבער ער האָט זיי אויך איבערגעגעבן צום קריגס-גע-
ריכט אין לאַנדאָן, מ'זאָל זיי משפּטן פאַר ניט פּאָלגן.

— איז דאָס דער גרויסער גענעראַל קראַמוועל, פאַ ?

— יא, טאַכטער.

— אויב אַזוי, האָב איך אים געזען. ער איז פאַרבייגע-
פאַרן פאַרביי אונזער הויז אויף זיין גרויס פּערד. זיין פנים
איז געווען שטרענג און בייז. אַלע האָבן פאַר אים מורא גע-
האַט, אָבער איך האָב זיך פאַר אים ניט געשראַקן, ווייל ער
האַט ניט געקוקט אויף מיר.

— פייין, קליינע פלאַפלעריין ! און איצט הער ווייטער :
די אָפּיצערן האָט מען געבראַכט אין לאַנדאָן, נאָר מ'האַט זיי
ערלויבט צו זען זיך מיט זייערע פאַמיליעס. היינט אינדער-
פרי האָט מען זיי אַהער געבראַכט.

— אויב אַזוי, איז דאָס אַן אמת'ע מעשה ?

— יא, מיין טייערע!
 — איז דאָס נאָך שענער. דערצייל ווייטער. אָבער מאַמע
 טייערע, פאַרוואָס וויינסטו?
 — גאַרנישט, מיין ליבע! איך האָב זיך דערמאָנט אָן די
 אומגליקלעכע פאַמיליעס.
 — וויין ניט, מאַמע! דו וועסט זען, אַלץ וועט זיין גוט.
 אַ מעשה ענדיקט זיך אַלעמאַל גוט. נו, דערצייל ווייטער, פאַ!
 — און איידער מ'האַט זיי געלאָזט גיין אַהיים צו זייערע
 פאַמיליעס, — האָט דער פאַטער ווידער דערציילט, — האָט
 מען זיי אַריינגעזעצט אין טורמע. אין טורמע האָט מען זיי
 גע'משפּט און זיי צוגע'משפּט — מ'זאַל זיי שיסן.
 — ווי, מ'זעט זיי טייטן, פאַ?
 — יא, מיין טייערע.
 — אַ, ווי שלעכט! אָבער, מאַ, דו ווינסט ווידער! הער
 אויף. באַלד וועט די מעשה ווידער ווערן פריילעך. דערצייל
 שנעלער, פאַפאַ, דו ציסט צופיל.
 — און דו שלאָגסט מיך כסדר איבער.
 — גוט, איך וועל דיך מער ניט איבעררייסן.
 — און די דריי אָפּיצערן...
 — דו קאָנסט זיי, פאַ?
 — יא, מיין טייערע?...
 — איך וויל זיי אויך קענען. וואָס דענקסטו, מ'זעט מיר
 ערלויבן אַ קוש טאָן זיי?
 דער טאַטע האָט איר געענטפערט מיט אַ ציטערנדיקער
 שטימע:
 — איינער פון זיי וועט דיר זיכער דערלויבן. דערלאַנג
 איצט מיך אַ קוש אָנשטאַט אים.
 — נאָ דיר, פאַ, אַ קוש. און דאָס איז פאַר די אַנדערע

צוויי. מא, וויין ניט; אָט באלד וועט זיך ענדיקן די מעשה.
נו, ווייטער, פאָ!

— די ריכטער, וואָס האָבן פאַרמשפט די אָפּיצערן, זיי
נען געוואָרן אומעטיק. זיי האָט פאַרדראָסן, וואָס מ'וועט די
אַלע דריי אָפּיצערן טייטן. זיינען זיי אַוועק צום גענעראַל און
געזאַגט: „מיר האָבן טאַקע לויט דעם געזעץ פאַרמשפט אַלע
דריי אָפּיצערן; אָבער דו קאַנסט דאָך מוחל זיין. בעטן מיר
דיך, דו זאָלסט צווייען פון די דריי באַפרייען. זאָל מען בלויז
איינעם דערשיסן, כדי אַלע זאָלן מורא האָבן און אויספאַלגן
די באַפעלן פון די העכערע; און די אַנדערע צוויי זאָלן אַרויס
פריי.

קראַמוועל האָט אַ וויילע געטראַכט און געזאַגט:
„איך שטים צו. זאָלן די דריי וואַרפן גורל צווישן זיך.
ווער עס וועט אַרויסציען דעם טויט-גורל, וועט דערשאָסן
ווערן; די אַנדערע צוויי וועלן בלייבן לעבן.
— האָבן זיי געוואַרפן גורל? — האָט עבי איבערגעריסן;
— ניין, זיי האָבן ניט געוואַלט וואַרפן קיין גורל.
— פאַרוואָס?

— קיינער פון זיי האָט ניט געוואַלט, אַז דער אַנדערער
זאָל שטאַרבן פאַר אים. זיי האָבן דעריבער באַשלאָסן, זיי זאָלן
אַלע דריי דערשאָסן ווערן. שא, שטיל!
— וואָס איז דאָס, דער ווינט?

טראַם, טראַם, טראַם. . . האָבן זיך דערהערט טריט;
און באלד האָט זיך דערהערט אַ קול ביים טיר:
— אינ'ם נאָמען פונ'ם גענעראַל — עפנט אויף! . . .
— יא, פאַפּא, דאָס זיינען דאָך זעלנער! איך האָב ניט
מורא פאַר זעלנער. לאַז מיר, פאַפּא, וועל איך זיי עפענען די
טיר.

זי איז אַראָפּגעשפרונגען פון איר פּאַטער'ס שויס, צוגע-
לאָפּן צו דער טיר, געעפנט זי און מיט פרייד אויסגערופן:

— קומט אַריין! קומט אַריין!

די זעלנער זיינען אַריין. זיי האָבן זיך אויסגעשטעלט אין
אַ ריי מיט די ביקסן אויף די אַקסלען. דער עלטסטער האָט
באַגריסט דעם אַפּיצער. דער אַפּיצער האָט געענטפערט. זיי
ווייב איז געשטאַנען לעבן אים, בלייך ווי דער טויט. און דאָס
מיידעלע האָט געקוקט אויף דער גאַנצער סצענע, און אירע
אויגן האָבן געשטראַלט פון פרייד.

דער אַפּיצער האָט זיך אַפּגעזעגנט מיט זיין ווייב און קינד.
דער עלטסטער פון די זעלנער האָט אַפּגעגעבן אַ באַפעל:
„אין טורמע!“ — די זעלנער האָבן זיך געשטעלט פון אַלע
זייטן פונ'ם אַפּיצער און זיינען מיט אים אַוועק.

— אַ מאַמא, ווי פיין! — האָט די קליינע עבי אויסגערופן.
איך האָב דאָך דיר געזאָגט, אַז דער סוף וועט זיין אַ שיינער.
זיי זיינען אַוועק אין טורמע, און פאַפּאָ וועט זיי זען און זיי
איבערגעבן מיין קוש...

— אַ, מיין קליינע אומגליקלעכע יתומה! — האָט די מו-
טער אויסגעבראַכן אין אַ געוויין.

II

אויף מאַרגן אין דער פרי האָט די אומגליקלעכע פרוי ניט
געקאָנט אויפשטיין פון בעט. דאָקטוירים און עטלעכע פרוי-
ען האָבן זיך גע'עסקט אַרום איר. עבין האָט מען צו איר ניט
צוגעלאָזט.

— גיי, שפּיל זיך אין דרויסן; — האָט מען איר געזאָגט;
— די מאַמע איז ניט געזונט.

עבי האָט אָנגעטאַן איר וואַרעם מאַנטעלע און איז אַרויס
אין גאַס שפּילן זיך. באלד אָבער האָט זי אַ טראַכט געטאַן,

אז עס איז ניט גוט, וואָס איר פּאַפּאַ זאַמט זיך אזוי לאַנג אין
טורמע, ווען די מאַמע איז קראַנק. האָט זי באַשטימט צו גיין
צו דער טורמע און דערציילן דעם טאַטן, אז די מאַמע איז ניט
געזונט.

דערווייל האָט דער גענעראַל גערופן צו זיך די ריכטער.
ער איז געשטאַנען, אַנגעלענט אויפ'ן טיש, גרייט זיי אויסצו-
הערן. און דער עלטסטער ריכטער האָט געזאָגט:

— מיר האָבן זיי געפרוּאוּט איינרעדן, זיי זאָלן צושטימען
צו אונזער פּאַרשלאַג, אָבער זיי האָבן זיך אָפּגעזאָגט. זיי באַ-
שטייען אויף זייערס: זיי ווילן שטאַרבן אַלע דריי.

דעם גענעראַלס פנים האָט זיך פּאַרכמורעט. ער האָט גע-
טראַכט אַ וויילע און דאָן געזאָגט:

— זיי וועלן אַלע דריי ניט שטאַרבן. דעם גורל וועט אָן
אַנדערער אַרויסציען פאַר זיי.

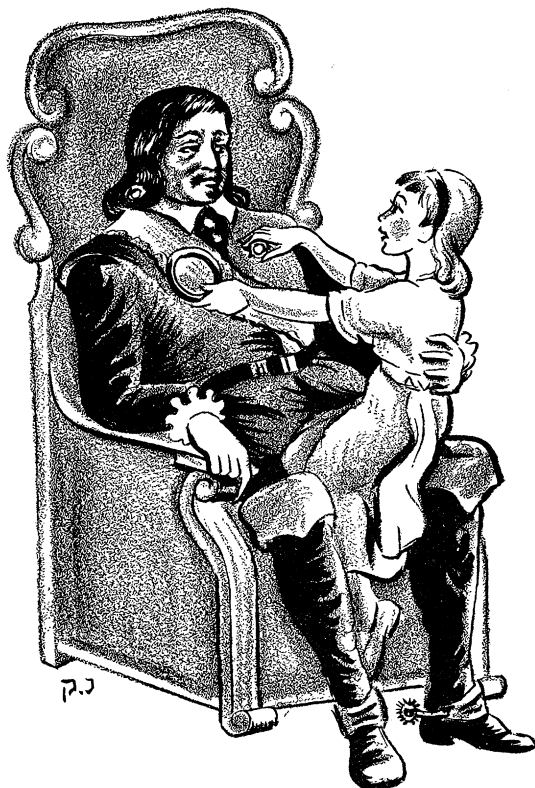
די ריכטער האָבן מיט דאַנקבאַרקייט געקוקט אויף קראַמ-
וועלן און יענער האָט צוגעגעבן:

— ברענגט זיי אַהער. שטעלט זיי אַוועק אין דעם דער-
בייאיקן צימער מיט די פּנימ'ער צום וואַנט און מיט די הענט
פאַרבונדן אויף הינטן. לאַזט מיר וויסן, ווען איר וועט זיי
ברענגען.

די ריכטער זיינען אַרויס. און דער גענעראַל האָט געהייסן
זיין באַדינער, ער זאָל אַרויס אין גאַס און זאָל דאָס ערשטע
קינד, וואָס ער וועט באַגעגענען, אַריינברענגען צו אים.

דער באַדינער איז אַרויס, ערשט אַנטקעגן אים קומט אָן
עבי. האָט ער זי געבעטן אַריינגיין מיט אים צום גענעראַל.
עבי איז אַריין און איז גלייך צוגעקומען צום גענעראַל, פאַר
וועלכן די שטאַרקסטע מענטשן פון לאַנד האָבן זיך געשראַקן.
זי איז אַרויף צו אים אויף די קני און געזאָגט:

— איך קען דײך, מיין הער ! דו ביסט דער גענעראַל. איך
האַב דײך געזען, ווי דו ביסט געריטן אויף דיין פערד פאַר-

ביי אונזער הויז. אַלע האַבן זיך געשראַקן פאַר דיר, אָבער
ניט איך. דו געדענקסט אַוודאי, איך האָב דעמאָלט געטראָגן
אַ רויט קליידעלע מיט בלויע בלימעלעך אויסגענייט.
אַ לייכטער שמייכל האָט זיך באַוויזן אויף קראַמוועלס
ביזן פנים. ער האָט געוואָלט עפעס זאָגן, אָבער עבי האָט
פאַרגעזעצט :

— איך בין דעמאָלט געשטאַנען לעבן אונזער הויז. זי
וויסט דאָך אונזער הויז.

— ניין, מיין קליינע! איך שעם זיך, אָבער דו פאַר-
שטייטסט...

— זעסט, דו האָסט פאַרגעסן, און איך דיך האָב ניט פאַר-
געסן.

— עס פאַרדריסט מיך זייער און זייער. אָבער פון היינט
אָן וועל איך דיך מער קיינמאָל ניט פאַרגעסן. זיי מיר מוחל,
און לאָמיר זיין גוטע פריינט.

— אַוודאי וועלן מיר זיין פריינט. איך פאַרגעס אויך
אַמאָל. איך בין דיר מוחל, ווייל דו האָסט דאָך פאַרגעסן
אומגערן. דו דאַרפסט דאָך זיין אַ גוטער. דערלאַנג מיר אַ
קוש, ווי פאַפּאַ קושט מיך, און דריק מיך צו צו זיך, ווייל דאָ
איז קאַלט.

— מיט פאַרגעניגן וועל איך דיך אַ קוש טאָן און צודריקן
צו זיך, מיין קליינע פריינדין. ווען איך קוק אויף דיר, דער-
מאָן איך זיך אויף מיין קליין טעכטערל — איצט איז זי שוין
אַ גרויסע. זי איז אויך געווען אַזאַ גוטע, אַזאַ צוגעלאַזטע צו
אַלעמען, ווי דו. זי האָט אויך ליב געהאַט צו זיצן ביי מיר
אויף די קני, און איך פלעג זיך דעמאָלט באַרואיקן. שוין
אַ סך יאָרן אַוועק זינט דאָן; און איך בין אַזוי צופרידן, וואָס
דו האָסט איצט געמאַכט, איך זאָל זיך דערמאַנען אָן יענער
צייט. אַ דאַנק דיר דערפאַר.

— און דו האָסט זי שטאַרק ליב געהאַט?

— אַ, זייער שטאַרק. איך האָב זי אַזוי ליב געהאַט, אַז

איך פלעג פאַלגן אַלץ, וואָס זי פלעגט מיר הייסן.

— דאָס איז גוט. וועסטו מיך אַ קוש טאָן?

— מיט'ן גרעסטן פאַרגעניגן. נאָ דיר אַ קוש פאַר דיר

און אַ קוש פאַר איר. און איך וועל אויך דיך פאַלגן אַלץ, וואָס
דו וועסט מיר הייסן.

דאָס קינד האָט אָנגעהויבן פאַטשן מיט די הענטלעך. זי
איז אונטערגעשפרונגען און האָט אויסגערופן:
— ווי גוט עס איז!

פלוצלונג האָבן זיך דערהערט שווערע טריט. עבי האָט
פאַרשטאַנען, אַז דאָס זיינען זעלנער, און זי האָט געזאָגט:
— הער גענעראַל, עס קומען אָן זעלנער; איך וויל זיי
זען.

— דו וועסט זיי זען. אָבער וואָרט צו; איך דאַרף זיך
נאָך עפעס בעטן.

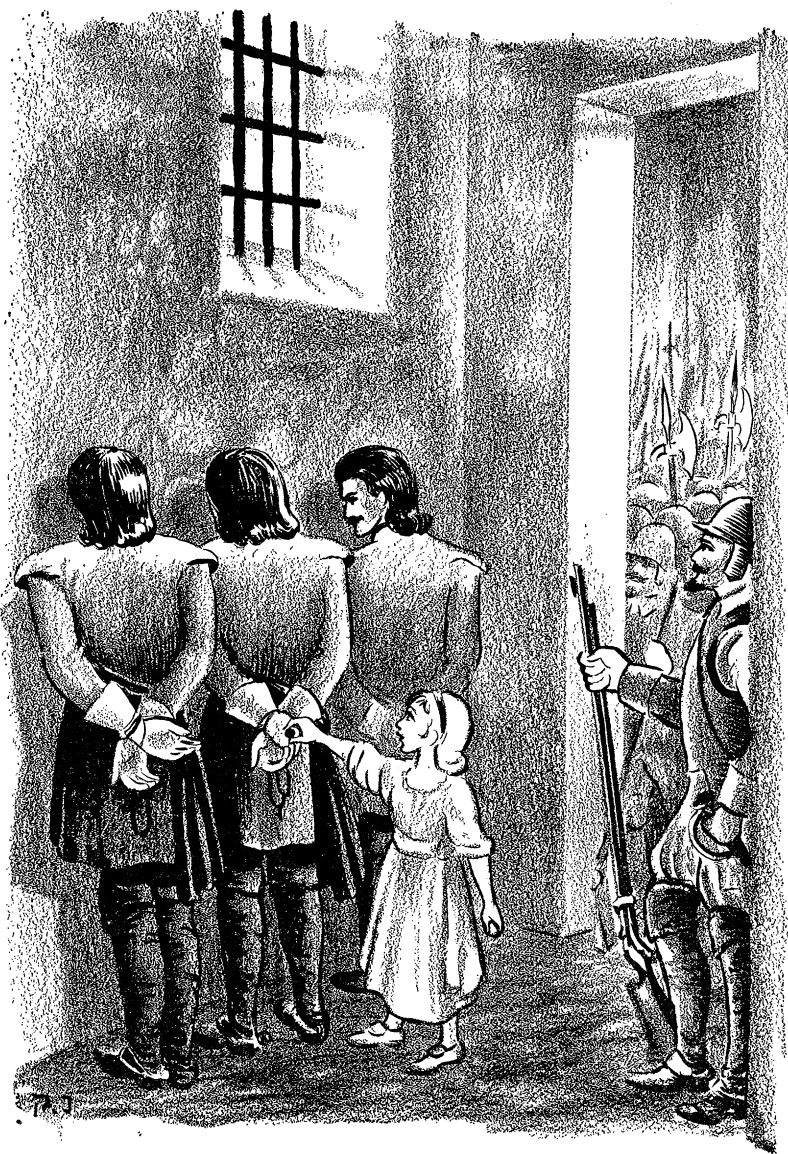
אַן אָפּיצער איז אַריין אין צימער און זיך פאַרנייגט:
„די אַרעסטירטע זיינען דאָ, גענעראַל!“ געזאָגט, זיך
פאַרנייגט און איז אַרויס.

קראַמוועל האָט זיך אויפגעהויבן, גענומען דריי קיילכע-
לעך — צוויי ווייסע און איינס אַ רויטס — און זיי געגעבן
עבין.

— זייער שיינע קיילכעלעך. — האָט זיך עבי אָפּגערופן.
— אַט דאָס רויטע איז פאַר מיר.

— ניין, מײַן טײַערע, ניט פאַר דיר, פאַר אַנדערע. גיי
אַריין אין דעם צווייטן צימער. דאַרטן וועסטו זען דריי מענשן.
זיי שטייען אין אַ ריי מיט די פנימער צום וואַנט און מיט די
הענט פאַרבונדן אויף הינטן. גיי צו צו זיי און לייג אַריין
יעדן איינעם פון זיי אין די הענט איין קיילכעלע. נאָכדעם
וועסטו קומען צוריק צו מיר.

עבי איז שנעל אַרויס אין דעם צווייטן צימער. זי איז אַ
וויילע געשטאַנען צעטומלט, זעענדיק אַזוי פיל זעלנער און
די אַרעסטירטע מיט די הענט פאַרבונדן אויף הינטן. אָבער

זי האט אריינגעלייגט דאס רויטע קיילכעלע איר טאטן אין די הענט.

באלד האָט זי אין איינעם פון די אַרעסטירטע פון הינטן דער-
קענט איר פאַפּאַן. אַ שמייכל האָט באלויכטן איר פנים און
זי האָט אַ טראַכט געטאַן : „אים וועל איך געבן דאָס שענערע
קייקעלע“.

זי איז מיט פרייד צוגעגאַנגען צו די דריי אַרעסטירטע.
זי האָט אַריינגעלייגט צו איין ווייס קיילכעלע אין די הענט פון
די צוויי אַנדערע אַרעסטירטע, און דאָס רויטע קיילכעלע האָט
זי אַריינגעלייגט איר טאַטן אין די הענט.
— פאַפּאַ, זע, וואָס איך האָט דיר געגעבן! — האָט זי
אויסגערופן מיט פרייד.

דער פּאַטער האָט אַ קוק געטאַן אויף זיין גורל, איז גע-
פּאַלן אויף זיינע קני און האָט מיט רחמנות צוגעדריקט צום
האַרצן זיין טעכטערל, זיין קליינע מערדערין. די זעלנער און
די צוויי באַפרייטע אַפיצערן האָבן אַ מאַמענט געקוקט אויף
דעם שוידערלעכן בילד און ניט געקאַנט רירן זיך פון אַרט.
נאָכדעם האָבן זיך אַלע צעוויינט. אַבער אין אַ וויילע אַרום
איז דער עלטסטער פון די זעלנער צוגעקומען צום פאַרמשפּטן
אַפיצער, אָנגענומען אים פאַרן אַרעם און געזאָגט :

— עס פאַרדריסט מיך זייער, אַבער דאָס געזעץ פּאַדערט.

— וואָס פּאַדערט עס? — האָט די קליינע געפרעגט.

— איך מוז אים אַוועקפירן פון דאַנען.

— אַוועקפירן פאַפּאַן? וואוהין?

— אין . . . אין טורמע!

— זאָלסט דאָס ניט טאַן. די מאַמע איז קראַנק, און איך

בין געקומען רופן פאַפּאַן אַהיים.

זי האָט אַרומגענומען דעם טאַטן און געזאָגט : „איצט

בין איך גרייט. קום, לאַמיר גיין אַהיים!“

— מיין אומגליקלעך מיידעלע! — האָט דער טאַטע גע-

ענטפערט. — אָבער איך קאָן ניט גיין מיט דיר. איך מוז גיין מיט זיי.

דאָס קינד האָט אַ וויילע געקוקט פאַרוואונדערט; נאָכ-דעם איז זי צוגעגאַנגען צום עלטסטן, אַ טופּע געטאַן מיטן פּוס און אויסגעשריען:

— איך האָב דאָך דיר געזאָגט, אַז די מאַמע איז ניט גע-זונט. דו דאַרפסט הערן, וואָס איך זאָג דיר. מיר מוזן גיין אַהיים.

— אַ, ווען איך וואַלט אים נאָר געקאָנט לאָזן גיין! אָבער איך מוז אים נעמען מיט זיך. זעלנער! די ביקסן אויף די אַקסלען! קומט!

פלינק ווי אַ פּייל פון בויגן איז עבי אַריינגעלאָפן אין צווייטן צימער און באַלד געבראַכט צו שלעפּן פון דאָרטן קראַמוועלן. אַלע האָבן זיך אויפגעשטעלט, ווי זיי האָבן אים דערזען, און זיך פאַרנייגט.

— האַלט זיי אָפּ, מיין הער! — האָט עבי אויסגערופן. — מיין מאַמע איז קראַנק און זי וויל זען פאַפּאַן. איך זאָג זיי. און זיי ווילן מיך ניט פּאַלגן און ווילן צונעמען פאַפּאַן מיט זיי. קראַמוועל איז געבליבן שטיין ווי געטראָפּן פון אַ דונער.

— דיין פאַפּאַן? קינד מיינס, איז דאָס דיין פאַפּאַ?

— אוודאי! ער איז אַלעמאַל געווען מיין פאַפּאַ. און איך האָב אים ליב, זייער ליב. דערפאַר האָב איך אים אויך געגעבן דאָס שענסטע קיילכעלע, דאָס רויטע.

— וואָס האָב איך געטאַן, וואָס? דאָס איז דאָך דאָס ערגסטע, דאָס גרויזאָמסטע, וואָס איך האָב געקאָנט טאָן! — האָט קראַמוועל צו זיך גערעדט. — אָבער וואָס זאָל איך איצט טאָן, וואָס?

עבי האָט אויף אים אָנגעשריען:

— דו קענסט דאך זיי הייסן אַפלאָזן אים. — זי האָט אָנ-
געהויבן וויינען. — הייס זיי! דו האָסט דאך מיר צוגעזאָגט
פּאָלגן אַלץ, וואָס איך וועל דיך בעטן. איז דאָס מיין ערשטע
ביטע, און דו פּאָלגסט מיך ניט.

דאָס פינסטערע פנים פונ'ם גענעראַל האָט אויפגעשיינט.
ער האָט אַרויפגעלייגט זיין האַנט דעם קינד אויפ'ן קאָפּ און
געזאָגט: „געבענשט איז די מינוט ווען איך האָב דאָס דיר
פאַרשפּראַכן, און געבענשט ביסטו, מיין טאָכטער, וואָס דו
האָסט מיך איצט דערמאָנט אָן מיין פאַרשפּרעכן. עלטסטער,
פּאָלג, וואָס זי הייסט! דער אַרעסטירטער איז פריי! לאַזט
אים אָפּ!“

שווערערע ווערטער :

- גוטמוטיק — פריילעך, אויפגעלייגט.
- גורל ווארפן — ציען קניפלעך.
- גע'עסק'ט — זיך באשעפטיקט, געווען פארנומען.
- געקרייזלט — געדרייט, ניט גלאט.
- געשמראלט — געשיינט, געפינקלט.
- גרויזאם — זייער שלעכט, הארטהערציק.
- כסדר — נאכאנאנד.
- מוחל זיין — פארגעבן.
- פארבמורעט — פארטונקלט, פארוואלקנט.
- צוגעלאזט — פריינטלעך, גוט.
- צוטוליען — צודריקן.
- שוידערלעך — שרעקלעך.